

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

נדה דף יד.

הגמלים החמרים והספנים, אלו מהם צדיקים ואלו מהם רשעים? [תוד"ה רוכבי].

רשעים	צדיקים	
הרוכבים על הגמל	אלו שאינם רוכבים אלא רק מעבירים סחורה	הגמלים
(א) הרוכבים על החמור בלא אוכף (ב) המרמים בשעת משא ומתן	(א) הרוכבים עם אוכף (ב) הרוכבים בישיבה לצד אחד כאשה	החמרים
-----	כולם - שנמצאים במקום סכנה ולבם לשמים	הספנים

נמצא דם על עד שלו, או נמצא דם על עד שלה ב"אותיוס", מה הדין?

לא נמצאה מאכולת רצופה	נמצאה מאכולת רצופה (-מעוכה) על העד ¹	
טמאה בודאי	טמאה בודאי ²	ללישנא קמא - בדוק
טמאה בודאי	טמאה מספק ³	לאיכא דאמרי - דחוק

בדקה בעד וטחתו בירכה, ולמחר מצאה "עליה" דם, מה הדין? [תוד"ה ולמחר].

בדקה בעד שאינו בדוק ⁶	בדקה בעד הבדוק לה ⁵	
טהורה	בכריס ועוד: טמאה נדה ⁷ בפחות מכגריס: אינה טמאה	לרב ושמואל ומורין בי מדרשא
טהורה	חוששת	לרב קודם שחזר בו (רב שימי)

¹ פירש"י, רחוק מן הדם קצת. משמע שאם המאכולת ממש נמצאת על הדם, אינה טמאה בודאי, דעל כרחך שדם מאכולת יש כאן, (ועי' ב"י סימן ק"צ על סעי' לג - לה).

² לשרוף תרומה על מגעם, ולחייבם בחטאת דשמשו בשעת נדתה. והטעם, דכיון שאותו מקום בדוק ממאכולת - והיינו דודאי שאין שם באותו מקום מאכולת, והעד היה בדוק לה שהוא נקי קודם שבדקה בו, א"כ ודאי שהדם בא מגופה, ואחר הבדיקה באה לשם מאכולת מעלמא - והיא טמאה בודאי.

³ פטורין מקרבן חטאת (ולגבי אשם תלוי - הוא מחלוקת לקמן בעמוד ב'), ואם נגעו בתרומה "תולין" - לא אוכלים ולא שורפים. והטעם, דאמרינן דאותו מקום דחוק הוא אצל מאכולת - כלומר שאין מאכולת יכולה להכנס לשם מעצמה, אולם אינו בדוק ממאכולת לגמרי, דיש לנו לספק אולי השמש רצפה שם בשעת תשמיש, ולכן כשקינחה ומצאה מאכולת על העד - היא ספק נדה.

⁴ יש בזה ב' פירושים וגירסאות בסוגיא, לפירש"י ותוס' גרסינן: ולמחר מצאה "עליה" דם, והיינו שמצאה את הדם על ירכה, ומשום שיש לנו לומר שמן הדם שבא ממנה על העד נתלכלכה הירך. [וא"ת תבדוק את העד. י"ל שאבד העד. א"י גם אם ימצא על העד יש חידוש, שלא נאמר שמן הירך בא על העד ולא מגופה - כיון שנמצא על העד רק במקום שנגע בירך]. אמנם רבינו חננאל גורס: ולמחר מצאה "עליו" דם, ומפרש שנמצא הדם על העד והחידוש שאף שלא הניחה אותו בתוך קופסא אלא קשרה אותו לירכה שהוא מקום גלוי - טמאה, ולא אמרינן שבא דם מעלמא על העד.

⁵ פירשו התוס' (בד"ה בעד), "דעד הבדוק" - היינו שבדקה אותו סמוך לבדיקתה ומצאה אותו נקי. [הרשב"א והריטב"א חולקים, וסוברים שכל שבדקה עד והצניעתו במקום נקי - הרי זה בחזקת בדוק].

⁶ כתבו רש"י ותוס' דטהורה, דאיכא ספק ספיקא לטהרה, ספק אם היה דם מאכולת על העד קודם בדיקה, וגם אם לא היה על העד, ספק אם היה דם (לא דם נדה) על הירך, ונתלכלך העד מהדם הזה.

⁷ וכתבו תוס', דמיירי כגון שנמצא כגריס ועוד דאין חשש של מאכולת. אכן בגליון של התוס' כתוב, שכיון שנמצא על ירכה במקום שנגע בעד, מוכח מילתא שמחמת העד הוא וטמאה אפי' שאין בו כגריס ועוד.

הוכן עיי כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

נדה דף יד:

בדקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו בקופסא ולמחר מצאה על העד דם, מה הדין?

בפחות מכגריס ועוד	ביותר מכגריס ועוד	
טהורה	טמאה משום כתם ¹ (ספק ותולין)	לר' חייא בזקנותו
טהורה	טמאה משום נדה (ושורפין)	לרבי (ור' חייא בצעירותו)
טהורה	לתוס': טהורה לגמרי לרבינו חננאל: טמאה משום כתם	לר' יוסי

האשה שהיתה מטילה מים, ומצאה דם במימי רגליה, מה הדין?

הטילה כשהיא יושבת	הטילה כשהיא עומדת	
טהורה	לרב אחא בריה דרבא: טמאה משום כתם לרב אשי: טמאה משום נדה	לר' מאיר
טהורה	טהורה	לר' יוסי

האשה שבדקה את עצמה אחר תשמיש בזמנים דלהלן, מה הדין לרב חסדא?

מה דינה לענין בועלה?		
טמא בודאי טומאת ז' וחייבים חטאת	קנחה עצמה מיד בצאת השמש ²	א. - אותיום
טמא בספק טומאת ז' ופטורים מחטאת ³	שהתה כדי שתושיט ידה תחת הכר וכו' ותטול עד ותבדוק	ב. - אחר זמן
לרבנן: טהור מטומאת ז' וטמא טומאת ערב לר"ע: טמא טומאת ז' מדרבנן	שהתה כדי שתירד מן המטה ותדיח את פניה	ג. - אחר אחר

האשה שבדקה את עצמה אחר תשמיש בזמנים דלהלן, מה הדין לרב אשי?

מה דינה לענין בועלה?		
טמא בספק טומאת ז' ופטורים מחטאת	שהתה כדי שתושיט ידה תחת הכר וכו' ותטול עד ותבדוק. או שהתה כדי שתירד מן המטה ותדיח את פניה בעד שבידה ⁴	ב. - אחר זמן
מחלוקת רבנן ור"ע כדלעיל	שהתה כדי שתירד מן המטה ותדיח את פניה - בעד שתחת הכר או תחת הכסת.	ג. - אחר אחר

¹ כן היא מסקנת הגמ' על האיבעיא האם ר' חייא טיהר משום נדה וטימא משום כתם, או שטיהר לגמרי גם משום כתם.

² ודוקא קנחה עצמה, דאין שהות גם לבדוק. וזהו תוך זמן הוסת שאמרין שראתה בשעת תשמיש.

³ ונחלקו הברייתא והמשנה האם מביא אשם תלוי, דמהמשנה בפשיטות משמע שפטור - דבעינן חתיכה מב' חתיכות. ובברייתא כתוב שחייב אשם תלוי - דלא בעינן חתיכה מב' חתיכות. אכן בתוס' (ד"ה בעינן), צידדו שיתכן שלא פטרה המשנה רק מחטאת וגם היא מודה שחייב אשם תלוי.

⁴ וזה מה שתירץ רב אשי, שהשיעור שבמשנה והשיעור של רב"ץ חדא שיעורא הוא.